

insanlığımızı en temelinden sorgulayalım

YEŞİM ERGÜN

Nasıl anlatmalı bilemem kendi insanlığımızdan hızla uzaklaşmanın acısını. Bundan 5 yıl önce 21 Kasım'da 12 yaşında 13 kurşunla öldürülen Uğur Kaymaz'ın acısını, koyunları otlatırken havan mermisi ile katledilen Ceylan Önkol'u. Annesinin parçalanmış çocuğunun bedenini toplarken yaktığı ağdın görüntüsü silinmiyor gözlerimin önünden, sesi çıkmıyor kulaklarımdan. Nasıl susar insan bu ölümlere, nasıl sesiz kalır bilemem. Yani ancak karşındakinin insan olduğunu yok sayabildiğinde öldürmek böylesine kolaylaşır. Aksi halde cinnet anıdır yaşananlar. Yani buradan çıkarabileceğim ders ise toplumsal olarak cinnet anını sürekli olarak yaşadığımız. Yüzyıllardır yok etmek sana benzemeyeni, senin gibi olmayan her şeyi.

Barış diye adlandırılan sürecin bir tasfiye süreci olduğunu artık görmeyen kalmadı. AKP demokrasi diye çıktığı yolculuğu tasfiye ile sonlandırma peşindedir. Ortadoğuda gelişen güç dengeleri, Türkiye'nin soyunduğu Ortadoğuda güç merkezi olma stratejisi ve doğuya ilerleyerek batı ile kurulan ilişkilerin iyileştirilmesi çabası. Hükümet ABD emperyalizminin siyasi taşeronluğunu yaparken ordu da 11 ülkeye asker göndererek ve NATO'nun en güçlü bileşenlerinden biri olarak askeri taşeronluğunu yapmaktadır. Demokrasinin ve özgürlüğün karşılığı Kürt halkının iradesinden yoksun bir barış konsepti ve ABD emperyalizminden medet ummak anlamına geliyor. Sonuçta elimizde kalan linçler, daha fazla ölüm ve operasyonlar oluyor. Yani 25 yıldır sıcak çatışmalarla, 85 yıldır ise inkâr ve imha politikaları ile devam etmekte olan asimilasyoncu devlet mantalitesi belki kabuk değiştirerek ama esas yöneliminden asla vaz geçmeyerek ilerlemektedir. Ortaya çıkan ise devletin asimilasyoncu mantığının bir sonucu olarak katledilen 30 bin insandır.

Bu tablo ışığında giderek artan linç saldırılarına, tabanda yükseltilmeye çalışılan faşist histeriye bakmanın faydalı olacağı kanısındayım. Kısa bir süre önce gazetelere yansıdı elindeki kayayı DTP konvoyuna atmak üzere kaldıran genç bir kadın. Tanıklık ettik aslında sınıf kininin ve cinsel ezilmesinin kininin farklı bir ulusu yok etme isteğine nasıl evrildiğine, linç etme isteğine nasıl döndürülebildiğine. Eğer daha az maaşa çalışmanın sorumlusu sürekli göç ettirilme zorunda bırakılan Kürtler ise, evde kocanın dayacağına, işte patronun tacizine sessiz kalmanın öfkesi Kürtlere yöneltiliyorsa, her eksikliğin, şiddetin, baskının sorumlusu birden bire Kürtler oluveriyorsa. Daha da kolaylaşıyor bu içinden çıkılmaz ezilme ve sömürülme mekanizmasının günah keçisi. Devletin bekası için harcanan paralarda anlaşılır kılınıyor, öldürülen insanlarda. Kolaylaşıyor

Kürtlere giderek artan linç saldırılarını sebeplendirmek. Ekonomik krizin finans sektöründe değil ama küçük esnafı yok edecek dereceye ulaştığı bir momentte yükselen faşizm çıkıyor karşımıza. Kürtlere karşı büyütülen kinle dinginleştirilebiliyor ancak insanların acıları ve kayıpları. Yoksa nasıl açıklanabilir askerde ölen insanların acısı. Nasıl açıklanabilir bunca yoksulluk ve sefalet varken devletin savaşa yıllardır yatırdığı milyarlarca para.

Geçenlerde Çanakkale'nin Bayramiç ilçesinde yaklaşık 2 bin 500 kişi Kürtlere linç girişiminde bulundu. Kürtlerin yaşadığı Harmanlık mahallesi önünde toplanan binlerce kişi Kürtlerin ilçeyi terk etmesini istedi. Polis 3 genci gözaltına almak istedi ve birden Çanakkale halkı toplandı ve gençlerin kendilerine verilmesini istediler. Böylece olayların pimi çekilmiş oldu. Binlerce kişi Kürtlerin yaşadığı Harmanlık mahallesine doğru yol aldı. Kürtlerin yaşadığı evlerin camları kırıldı, taşlarla sopalarla saldırıldı. Kürtler kovulmak istendi yine yaşam alanlarından. Gerçi bizler yabancı değiliz böylesi linçlere, katliamlara. İslam kültüründe recm olarak bilinen cezalandırma kültüründen, linç kültürüne toplu şiddet uygulayarak cezalandırma yöntemi karşı karşıya kaldığımız. Belki burada çok önemli bir kırılma noktası 12 Eylül 1980 askeri diktatörlüğü. Bir şiddet uygulaması aslında o da, bir kolektif şiddet o da bir kin ve intikam arayışı, bir biçimde bütün ilerici, düşünen, tartışan, gelişmeden yana olan insanlara yönelik bir yok etme süreci. Yıllardır hâlâ hesaplaşamayan 12 Eylülde çok ciddi bir toplum mühendisliği, toplumu yeniden şekillendirme projesi vardı. Okumayan, yalnızca izleyen ve unutan, biriktirmeyen ama tam tersine tüketen bir toplum yaratma. Tabi bu ekonomik sistemin gerekliliğiydi aslında. Hani bütün dünyadakine benzer biçimde sonuç olarak insanlar gittikçe yalnızlaştılar, yalnızlaştıkça diğer insanlardan korkar oldular, çünkü diğer insanlar yabancıydı, yabancılar da tehlikeliydi, biriktirilen böyle bir kültürdü. Ve bu yabancıardan bir tehdit algılandığında da yalnızlaşan insanlar aynı yabancıardan korkan insanlarla yan yana gelip, o aynı yabancıları ortadan kaldırmak gibi bir davranış benimsediler belki de...

Onları ötekiler, düşman, yabancı olarak tanımladılar. Bazen Kürtlere, bazen Ermenilere, bazen Çingenelere, bazen de transseksüellere, bazen onlarla ilgili laf söyleyenlere, kendilerinden farklı laf söyleyenlere. Ama hep bir düşman vardı, aslında düşman insanın tek başına olduğu koşullarda varlığını sürdürebilmesi için gerekli bir araç, kendisini böylece koruma altına almayı hedefliyor. Bu da çok uygun bir yöntemdir sistem için, çünkü eğer insanlar birbirini düşman olarak tanımlayıp bir araya gelmezlerse bu insanların eleştirilerini, dirençlerini kırmak son derece kolaydır. Dolayısıyla da sistem bunu çok iyi besledi, geliştirdi ve bütün araçlarıyla şu

Eğer öldürülen çocukların masum yüzleri girmiyorsa artık rüyalarımıza, eğer binlerce insanın cinnet halinde Kürtlerin yaşadığı yerleri yağmalamasına sessiz kalıyorsak, giderek artan linçler rahatsız etmiyorsa bizi, insanlığımızı en temelinden sorgulamaktan başka çıkış yolu kalmamış demektir. Şimdi tekrardan kendi insanlığımıza dönmenin, bize aşılana sovenist, faşist zihniyeti kırmanın zamanıdır. Kendi insanlığımıza bir şans tanıyalım.

anda aslında buna karşı çıkıyormuş gibi yapıyor olmakla birlikte gerçekte karşı olmadığını görüyoruz. Dolayısıyla hani yalnızlaşan insanın düşmanlardan korkusuyla, korkunun şiddete dönüşmesi olarak tanımlanabilir belki. Bugün de dünyanın gittiği yere baktığımızda bir terör iddiası, aslında korku sözcük anlamı olarak ve 'terör'e karşı bir takım önlemler... 'Terör' o kadar korkunç ve dehşet verici ki ona karşı şiddet içeren önlemler almakta hiçbir sakınca yok, bütün ülkeler 'terör'e karşı yasal düzenlemeler oluşturuyor, bu da egemenlerin linci, topluma yönelik bir linç girişimi bence. Dolayısıyla zaten egemenlerde var olan bu hedef topluma da daha küçük gruplar halinde yansıtılıyor. Yani aslında devletin bekası yayılan korku ile sağlanıyor, ya demokrasi ya da özgürlük adına binlerce insanı katletmek meşrulaştırılıyor. Bir yandan da insanlar yoksunluğun kinini yalnızlık hissi ile de birleştirerek kendi gibi olmayana yöneliyor.

Sadece Kasım ayında yaşanan linç olayları: 13 Kasım 2009: Tekirdağ'ın Hayrabolu İlçesi'nde Kürtçe konuştukları gerekçesiyle linç girişimine maruz kalan işçilerden 2'si ağır olmak üzere 6'sı yaralandı. İşçiler ilçede can güvenliklerinin kalmadığını söyledi. 17 Kasım 2009: Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Coğrafya bölümünde okuyan 1. sınıf öğrencisi Ali Canan Hakkarili olduğu için bir grup ülkücü faşist tarafından dövüldü. Ve İzmir'deki DTP konvoyuna saldırı, Çanakkale'deki linç girişimi. Hükümet yetkililerinin açıklamalarıyla teşvik ettiği linç saldırılarının son 4 yılda sadece kamuoyuna yansıyan sayısı ise 39.

Eğer işsizliğin yüzde 25'e vardığı, şiddetin giderek tırmandırıldığı, ölmenin ve öldürmenin devam eden savaşlarla kutsandığı bir toplumda yaşıyorsak, eğer öldürülen çocukların masum yüzleri girmiyorsa artık rüyalarımıza, eğer binlerce insanın cinnet halinde Kürtlerin yaşadığı yerleri yağmalamasına sessiz kalıyorsak, giderek artan linçler rahatsız etmiyorsa bizi, insanlığımızı en temelinden sorgulamaktan başka çıkış yolu kalmamış demektir. Şimdi tekrardan kendi insanlığımıza dönmenin, bize aşılana sovenist, faşist zihniyeti kırmanın zamanıdır. Kendi insanlığımıza bir şans tanıyalım.